

Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqinin forması, tətbiqi, uçotu və istifadəsi qaydaları

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qaydalar Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin 71-3.2-ci maddəsinə əsasən hazırlanmışdır və yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqinin forması, tətbiqi, uçotu və istifadəsi qaydalarını müəyyən edir.

1.2. Yük daşıyan avtonəqliyyat vasitəsinin fəaliyyətinin uçotunu həyata keçirmək üçün tətbiq edilən elektron yol vərəqi əsasında həmin nəqliyyat vasitəsi ilə görülmüş işin və sərf edilən yanacağın həcmi müəyyən edilir.

1.3. Yükün daşınması məqsədilə avtonəqliyyat vasitəsindən istifadə edilməsi bu Qaydaların əlavəsində göstərilən formaya uyğun olaraq tərtib edilən yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqəsi ilə rəsmiləşdirilir.

1.4. Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin 16.1.11-10-cu maddəsinə əsasən "Avtomobil nəqliyyatı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq avtomobil nəqliyyatı vasitəsilə ömtəə təyinatlı yüklərin daşınmasına görə yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqini tərtib etmək vergi ödəyicisinin vəzifəsidir.

2. Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqinin tərtib edilməsi

2.1. Daşınma müqaviləsi, digər qanuni əsaslarla haqq müqabilində və ya özünə məxsus yüklərin daşınmasını yerinə yetirən, mülkiyyət, icarə və ya istifadə hüququ ilə nəqliyyat vasitələrinə malik olan hüquqi şəxs və ya fərdi sahibkar tərəfindən yüklərin şəhərlərarası, rayonlararası, şəhərdaxili, rayondaxili, şəhərrətrafi və rayonətrafi daşınması zamanı elektron yol vərəqi Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin "AYNA" informasiya sistemində (bundan sonra - informasiya sistemi) yaradılmış "Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqi" altsistemində Azərbaycan dilində hazırlanır.

2.2. Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqi tərtib edilərkən daşımanın xarakterindən asılı olaraq əməliyyatın növü hissəsində aşağıdakılardan biri seçilir:

2.2.1. elektron ömtəə-nəqliyyat qaiməsi ilə rəsmiləşdirilmiş yüklərin daşınması;

2.2.2. elektron ömtəə-nəqliyyat qaiməsi ilə rəsmiləşdirilməsi tələb olunmayan digər yüklərin daşınması.

2.3. Elektron yol vərəqində aşağıdakı məlumatlar əks etdirilir:

2.3.1. Elektron yol vərəqinin "seriyası", "nömrəsi" və "tarixi" sətirlərində - elektron yol vərəqinin proqram tərəfindən avtomatik generasiya olunan seriyası, nömrəsi və tarixi;

2.3.2. "QR Code (Quick Response Code - Sənədin sürətli məlumat kodu)" sətirində - xüsusi qurğular vasitəsilə məlumatların oxunmasını özündə əks etdirən optik ştrix-kod, sənədin sürətli məlumat kodu;

2.3.3. "Elektron yol vərəqinin statusu" sətirində - elektron yol vərəqinin statusu (cari/düzəliş/ləğv);

2.3.4. "Əməliyyatın növü" sətirində - bu Qaydaların 2.2-ci bəndində qeyd olunan əməliyyatlara dair məlumatlar;

2.3.5. "Sürücü" xanasında - avtonəqliyyat vasitəsinin idarə etmək hüququ olan, daşımalar prosesində birbaşa iştirak edən şəxsin adı, atasının adı, soyadı və FİN kodu;

2.3.6. "Sürücülük vəsiqəsi" xanasında - avtonəqliyyat vasitəsinin idarə etmək hüququ olan şəxsin sürücülük vəsiqəsinin nömrəsi və növü;

2.3.7. "Nəqliyyat vasitəsi" xanasında - vergi ödəyicisinin mülkiyyətində və ya istifadəsində olan nəqliyyat vasitəsinin markası, növü və dövlət qeydiyyat nişanı;

2.3.8. "Qoşqu (Yarımqoşqu)" xanasında - qoşqu və ya yarımqoşqu olduğu halda dövlət qeydiyyat nişanı;

2.3.9. "Marşrutu" xanasında - əvvəlcədən müəyyən edilmiş yük avtonəqliyyatının hərəkət istiqaməti;

2.3.10. "Yükgöndərən" xanasında - vergi ödəyicisi olan hüquqi şəxsin tam adı, VÖEN-i və ya fiziki şəxsin adı, atasının adı, soyadı, VÖEN-i, yükün göndərildiyi təsərrüfat subyektinin (obyektinin) vergi orqanındakı uçot kodu və ünvanı, vergi ödəyicisi olmadığı halda adı, atasının adı, soyadı, FİN kodu və yükün göndərildiyi ünvanı;

2.3.11. "Yükalan" xanasında -vergi ödəyicisi olan hüquqi şəxsin tam adı, VÖEN-i və ya fiziki şəxsin adı, atasının adı, soyadı VÖEN-i, yükün qəbul edildiyi təsərrüfat subyektinin (obyektinin) vergi orqanındakı uçot kodu və ünvanı, vergi ödəyicisi olmadıqda adı, atasının adı, soyadı, FİN kodu və yükün qəbul edildiyi ünvanı;

2.3.12. "Yol vərəqini verən məsul şəxs (dispetçer)" xanasında - yük avtonəqliyyatını şəhərlərarası, şəhərdaxili və şəhərrətrafi göndərməyə məsul şəxsin adı, atasının adı, soyadı, FİN kodu;

2.3.13. "Nəqliyyat vasitəsinin hərəkətinə dair məlumatlar" xanasında - yük avtonəqliyyatının xəttə çıxma, xətdən qayıtma vaxtları, boşdayanma vaxtı və səbəbləri, sayğacın göstəriciləri;

2.3.14. "Yanacağa dair məlumatlar" xanasında - işin əvvəlinə və sonuna, iş icrası üçün sürücüyə verilmiş, iş ərzində sərf olunmuş yanacağa dair məlumatlar;

2.3.15. "Yanacaq və sürtkü materialları üzrə məsul şəxs" xanasında - yanacaq və sürtkü materiallarına məsul olan şəxsin adı, atasının adı, soyadı və FİN kodu;

2.3.16. "Nəqliyyat vasitəsi ilə görülmüş iş" xanasında - işin icrası haqqında məlumat (haradan haraya), getdiyi yürüş, daşdığı yükün miqdarı (həcmi), daşınan yükün sənədinə dair məlumatlar;

2.3.17. "Görülən işin tərtib edilməsinə məsul şəxs" xanasında - nəqliyyat vasitəsi ilə görülmüş işin tərtib edilməsinə məsul şəxsin adı, atasının adı, soyadı və FİN kodu;

2.3.18. "Nəqliyyat xidmətinə görə haqq-hesab" xanasında - nəqliyyat vasitəsi ilə görülmüş işə görə haqq-hesabla bağlı məlumatlar;

2.3.19. "Daşınma haqqını ödəyən şəxs" xanasında - vergi ödəyicisi olduğu halda hüquqi şəxsin tam adı, VÖEN-i və ya fiziki şəxsin adı, atasının adı, soyadı, VÖEN-i , vergi ödəyicisi olmadığı halda isə adı, atasının adı, soyadı və FİN kodu;

2.3.20. "Mühasibatlıq üzrə məsul şəxs" xanasında - mühasibatlıq üzrə məsul şəxsin adı, atasının adı, soyadı və FİN kodu;

2.3.21. "Elektron yol vərəqini təsdiq edən şəxs" xanasında - hüquqi şəxs olduqda hüquqi şəxsin səlahiyyətli nümayəndəsinin adı, atasının adı, soyadı və FİN kodu, fərdi sahibkar olduğu halda adı, atasının adı, soyadı və FİN kodu.

2.4. Elektron yol vərəqində qeyd edilən məbləğlər Azərbaycan Respublikasının pul vahidi - manatla göstərilir.

2.5. Elektron yol vərəqinin tərtibi zamanı operativliyin təmin edilməsi məqsədilə VÖEN, FİN kodu, nəqliyyat vasitəsinin dövlət qeydiyyat nişanı məlumatları daxil edilməklə müvafiq xanalar aidyyəti dövlət informasiya sistemlərində və ehtiyatlarında olan məlumatlar əsasında avtomatik doldurulur.

2.6. Qaydaların 2.3.8-ci, 2.3.11-ci (bu Qaydaların 2.2.1-ci yarımbəndi üzrə yüklərin daşınması istisna olmaqla), 2.3.14-cü və 2.3.15-ci yarımbəndlərində qeyd olunan məcburi xarakter daşımayan xanalar (sətirlərdən) başqa elektron yol vərəqində digər xanaların (sətirlərin) doldurulması zəruridir və həmin xanalar (sətirlər) tam doldurulduqda yol vərəqi tərtib edilmiş hesab edilir. Onun boş qalmış xanaları (sətirləri) olarsa, bunlar proqram təminatı tərəfindən "0" (sıfır) kimi qəbul edilir.

3. Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqinin tətbiqi və istifadəsi

3.1. Yük avtonəqliyyatı ilə şəhərlərarası, rayonlararası, şəhərdaxili, rayondaxili, şəhərrətrafi və rayonətrafi yüklərin daşınması zamanı daşıyıcı tərəfindən elektron yol vərəqi tərtib edilir.

3.2. Bu Qaydaların 2.2.1-ci yarımbəndində qeyd olunan əməliyyat üzrə elektron yol vərəqi elektron ömtəə-nəqliyyat qaiməsi əsasında tərtib edilir.

3.3. Vergi ödəyicisi informasiya sistemində daxil olaraq "İdarəetmə səhifəsi" vasitəsilə yük avtomobilini göndərməyə məsul şəxsə (dispetçərə) səlahiyyət verə bilər. Bundan sonra məsul şəxs, yəni dispetçer ona verilmiş səlahiyyət daxilində informasiya sistemində yaradılmış "Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqi" altsistemində müvafiq əməliyyatlar apara bilər.

3.4. Yol vərəqini verən məsul şəxs (dispetçer) gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə informasiya sistemində daxil olaraq "Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqi" altsistemində əməliyyatın növünə uyğun olaraq sürücü, sürücülük vəsiqəsi, nəqliyyat vasitəsi, olduğu halda qoşqu-yarımqoşqu, marşrut, yükgöndərən və yüklə alan, xəttə çıxma (tapşırığa görə), xətdən qayıtma (tapşırığa görə), sayğacın göstəricisi (çıxanda), daşınan yükün sənədi barədə məlumatları qeyd etməklə elektron yol vərəqini tərtib etməklə imzalayır.

3.5. Yanacaq və sürtkü materialları ilə bağlı vergi ödəyicisi tərəfindən informasiya sistemində olan "İdarəetmə səhifəsi" vasitəsilə səlahiyyət verilmiş məsul şəxs gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə "Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqi" altsistemində daxil olaraq dispetçer tərəfindən tərtib edilmiş elektron yol vərəqinin yanacağa dair məlumatlar hissəsini doldurmaqla imzalamaqlıdır.

3.6. Vergi ödəyicisi tərəfindən informasiya sistemində olan "İdarəetmə səhifəsi" vasitəsilə səlahiyyət verilmiş və görülmüş işin tərtib edilməsinə məsul şəxs tapşırıq yerinə yetirildikdən sonra 3 (üç) gün müddətində gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə "Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqi" altsistemində daxil olaraq elektron yol vərəqində nəqliyyat vasitəsi ilə görülmüş iş hissəsində olan məlumatları və nəqliyyat vasitəsinin hərəkətinə dair məlumatlar hissəsində boşdayanmaya dair məlumatları doldurmaqla imzalamaqlıdır.

3.7. Tapşırıq yerinə yetirildikdən sonra dispetçer, yanacaq və sürtkü materialları üzrə məsul şəxslər gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə "Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqi" altsistemində daxil olaraq elektron yol vərəqində olan xəttə çıxma və xətdən qayıtma vaxtları, iş ərzində sərf olunan yanacağın həcmi barədə faktiki məlumatları, tapşırıqdan qayıdan zaman sayğacın göstəricisi və işin sonunda qalıq yanacaq barədə məlumatları doldurmaqla imzalamaqlıdır.

3.8. Vergi ödəyicisi informasiya sistemində "İdarəetmə səhifəsi" vasitəsilə nəqliyyat vasitəsi ilə görülmüş işə görə haqq-hesabın aparılması məqsədilə mühasibatlıq üzrə müvafiq məsul şəxsə səlahiyyət verə bilər.

3.9. Mühasibatlıq üzrə məsul şəxs hər günün sonunda (vergi ödəyicisinin iş xüsusiyyətlərinə uyğun olaraq həftənin, ayın və s.) gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə informasiya sistemində yaradılmış "Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqi" altsistemində daxil olaraq tam doldurulmuş, dispetçer, yanacaq və sürtkü materialları üzrə məsul şəxslər, o cümlədən görülmüş işin tərtib edilməsinə məsul şəxs tərəfindən imzalanmış elektron yol vərəqinin nəqliyyat xidmətinə görə haqq-hesab hissəsini doldurmaqla imzalamaqlıdır.

3.10. Elektron yol vərəqini tərtib edən vergi ödəyicisi hüquqi şəxs olduqda hüquqi şəxsin rəhbəri tərəfindən, fərdi sahibkar olduğu halda həmin şəxs bu Qaydaların 3.9-cu bəndində qeyd olunan imzalama prosesi yekunlaşdıqdan sonra gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə həmin elektron yol vərəqini imzalamaqlıdır.

3.11. Hüquqi şəxsin rəhbəri və ya fərdi sahibkar tərəfindən elektron yol vərəqinin imzalanması səlahiyyəti digər vəzifəli şəxslərə (baş mühasib və ya onu əvəz edən şəxsə) həvalə edilə bilər.

3.12. Elektron yol vərəqi qanunvericiliyə uyğun olaraq kağız daşıyıcıda çap edilə bilər.

3.13. Elektron yol vərəqində qeyd edilən məlumatlarda dəyişiklik edilməsi zərurəti yarandıqda informasiya sistemində elektron yol vərəqində düzəlişlər aparmaqla həmin şəxs tərəfindən imzalanmalıdır.

3.14. Müqaviləyə xitam verildikdə, daşınma baş tutmuş və ya digər səbəblərdən tərtib edilmiş elektron yol vərəqi ləğv edilməli olduğu halda, həmin yol vərəqini tərtib edən vergi ödəyicisi gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə informasiya sistemində yaradılmış "Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqi" altsistemində onu ləğv edir.

4. Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqinin uçotunun aparılması

4.1. Yük avtonəqliyyatı üçün elektron yol vərəqinin uçotu Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin "AYNA" informasiya sistemi vasitəsilə həyata keçirilir.

4.2. Elektron yol vərəqinin seriyası və nömrəsi "AYNA" informasiya sistemi vasitəsilə verilir və təkrarlanmır.